

Ayşen Şentürk

Sağlık Ekonomisi ve Politikası, Kurumsal İlişkiler Danışmanı
POLAR SAĞLIK EKONOMİSİ VE POLİTİKASI DAN.

Sağlık ekonomisi kavramsal olarak yalnızca birkaç üniversitede ders olarak okutulurken, Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte sağlık sisteminde uygulanan politikalar ve uygulamalar çerçevesinde 10 yıl öncesinden başlayarak gerçek hayatta kullanılmaya başlandı. Peki, neden sağlık ekonomisine ihtiyaç duyuldu? Bu durum, sağlık hizmetlerinde kaynakların akılcı ve verimli kullanılmaması, sağlık harcamalarında ve ilaç harcamalarında yaşanan kontrolsüz artış ve kaynakların doğru yerde kullanılması gerekliliğinden kaynaklanıyordu. İlaç ve tıbbi malzeme geri ödeme sisteminde sağlık teknolojileri değerlendirilmesinin zorunluluğu, bu süreçte sağlık sektöründe paydaşların sağlık ekonomisi ve farmakoekonomi bilimi ile tanıştırdı. Ülkemiz sağlık teknolojisi değerlendirme konusunda her geçen gün ilerleme kaydederken, kamu tarafından uygulanan her yeni politika sağlık endüstrisini sağlık ekonomisine bir adım daha yaklaştırıyor. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından geri ödeme dosyalarında istenilen ekonomik değerlendirme analizleri ve bütçe etki analizleri, alternatif geri ödeme sistemi ile sunulan farklı geri ödeme modelleri, global bütçe uygulaması ile alınan önlemler başlıca STD konuları olarak karşımız çıkıyor. Sağlık teknolojileri konusunda kurulan dernekler, yapılan çalıştaylar, verilen seminerler ve üniversitelerde okutulan lisans ve yüksek lisans programları ile sağlık ekonomisi konusuna ilgi duyanlar için önemli avantajlar sunuyor. Sağlık ekonomisinde profesyonel bir eğitim anlayışının en son örneği, Hacettepe Üniversitesi bünyesinde uluslararası alanda geçerliliği olan Avrupa ve ABD üniversiteleri iş birliği ile yabancı hocaların da katılımı ile açılan yüksek lisans programı olmuştur.

Sağlık ekonomisinde ülkemizde yıllarca veri eksikliğinden kaynaklanan sorunlar, model ve analiz yapmak konusunda aksaklıklar yaşandı. Ancak son yıllarda verilerin depolanması ve kullanılması konusunda sevindirici gelişmeler yaşıyoruz. Bu alanda Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kurulan MEDULA sistemi, Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurumlarında tutulan veri arşivleri, Türkiye İlaç Kurumu tarafından tutulan verilerin ve bunların analizlerinin zaman zaman rapor ve bülten halinde yayınlanması, derneklerin ve sendikaların verilerin analizi konusunda bilimsel projelere destek vermesi şeklinde özetleyebiliriz. Aynı zamanda sağlık ekonomisi alanında profesyonel danışmanlık hizmetleri ile ülkemizde hastalıklar konusunda maliyetlendirme çalışmaları ve hastalık yükü çalışmaları da her geçen daha fazla yapılmakta ve yapılan bu analizler hem ülkemizde hem uluslararası platformlarda yayın olarak sunulmaktadır. Bunun en güzel örneklerinden birini, Türkiye'den çok fazla sayıda poster ile geçen yıl Amsterdam'da gerçekleşen ISPOR kongresine katılarak gerçekleştirdik.

Ülkemizde sağlık ekonomisinin gelişmesi, kamunun, özel sektörün, akademik çevrenin ve de sivil toplum kuruluşlarının iş birliği ve katkıları ile mümkün olacaktır. Kamu tarafına düşen görev, sağlık ekonomisi alanında yapılan çalışmalara değer vermesi ve katkıda bulunması, geri ödeme dosyalarında sunulan ekonomik analizleri şeffaf bir perspektiften değerlendirmesi, bu alanda yetişmiş kalifiye personel tahsis etmesi ve eğitim programlarına destek vermesi ile gerçekleşecektir. Özel sektörün de sağlık ekonomisi alanında yaptığı çalışmalara ivme kazandırması ve daha profesyonel bir anlayışla sağlık ekonomisi çalışmaları yapması gerekmektedir. Akademik çevrenin ise her geçen gün kaliteli eğitimi hizmetini artırarak devam etmesi ve öğrencilere sağlık ekonomisi alanında yol göstermesi, sağlık sektörüne katkıda bulunacak bilimsel çalışmalarda yer alması ve sivil toplum kuruluşları tarafından bu çalışmaların da daha çok desteklenmesi gerekmektedir.